

fýerje, -a *f*, *pl* -e, -et urážka;
duroj një ~ **të rëndë** utrpět
 těžkou urážku
fýes, -e urážející, urážlivý
fýhem* urazit se, být uražen; *viz*
fýej
fyt, -i *m*; *pl* -e, -et 1 hrdlo 2 krk;
më dhemb -i bolí mě v krku

G

gabardínjë, -a *f*; *pl* -a, -at 1 ga-
 bardén 2 gabardénový plášť
gabél, -i *m*; *pl* -ë, -ët cikán
gabéljë, -ja *f*; *pl* -e, -et cikánka
gabím, -i *f*; *pl* -e, -et chyba,
 omyl; ~ **shtypi** tisková chyba;
běj ~ udělat chybu
gabimísht chybně, omylem
gabóhem* mýlit se; **nëse nuk** ~
 nemýlím-li se; *viz* **gabój**
gabój, -óva, -úar 1 chybovat,
 mýlit se, splést se; ~ **adresën**
 splést se v adrese; ~ **rrugën**
 splést si cestu 2 (o)klamat
gabúar (i, e) 1 chybný, mylný;
zgjdhje e ~ chybné řešení
 2 oklamáný
gabúeshjëm (i), -me (e)
 omylný
gácjë, -a *f*; *pl* -a, -at žhavý uhlík
gadíshu'll, -lli *m*; *pl* -j, -jt
 poloostrov; **G-i Ballkanik**
 Balkánský poloostrov
gáfjë, -a *f*; *pl* -a, -at 1 chyba
 2 *hovor.* bota, šlápnutí vedle,
 společenský poklesek; **běj** ~
 udělat společenský poklesek,
 šlápnout vedle

fytyrjë, -a *f*; *pl* -a, -at obličej;
njeri me dy -a člověk dvou
 tváří; **ia them në** ~ **dikujt** říci
komu co do obličejce † **njeri pa**
 ~ člověk beze cti; ~ **e ndyrë**
 podlý člověk

gafíl *hovor.* nepřipravený; **e zë** ~
dikë překvapit *koho*
gafórrjë, -ja *f*; *pl* -e, -et krab, rak
gagáč, -i *m*; *pl* -e, -et koktavý
 člověk
gajás, -a, -ur (silně) unavit,
 vyčerpat
gajásem* (silně) se unavit,
 vyčerpat se; ~ **së qeshuri** umírat
 smíchy; *viz* **gajás**
gájdjë, -ja *f*; *pl* -e, -et dudy
gajdexhí, -u *m*; *pl* -nj, -njtë
 dudák
gájjjë, -ja *f*; *pl* -e, -et *hovor.*
 starost, obava; **mos ki** ~ neměj
 obavy, nic si z toho nedělej;
s'ka ~ to nevádí, na tom
 nezáleží
galerí, -a, *f*; *pl* -, -të 1 galerie
 2 podzemní chodba, štola
galétjë, -a *f*; *pl* -a, -at suchar
gáljë, -a *f*; *pl* -a, -at kavka
galiç; **rri** ~ sedět na bobku
gallóshjë, -ja *f*; *pl* -e, -et galoše
gámjë, -a *f*; *pl* -a, -at stupnice
gamíjë, -ja *f*; *pl* -e, -et velbloud
gangrénjë, -a *f* gangréna
gangstér, -i *m*; *pl* -ë, -ët gangster

A

a dhe; ~ **tak dále** (atd.) e të tjera (etj.)

abdikace abdikim *m*

abdikovat abdikoj

abeceda alfabet *m*, abëcë *f*

abecední alfabetik; ~ **pořádek**

rendi *m* alfabetik

abnormální anormal

abonent abonent *m*

absence mungesë *f*; **neomluvená**

~ mungesë e pajustificuar

absolutně absolutisht

absolutní absolut

absolvovat 1 marr pjesë; ~ **po-**

radu marr pjesë në mbledhje

2 përfundoj, kryej; ~ **školu**

përfundoj / kryej shkollën

abstinent abstinent *m*

abstinovat abstenoj

abstraktní abstrakt

aby 1 që + *konj.*; **přicházím, -ch**

tě viděl vij që të shoh **2** për të +

nefinit. tvar; **jíme, -chom žili**

hamë për të jetuar

aceton aceton *m*

ačkoli megjithëse, megjithëqë,

ndonëse

adaptace adaptim *m*

adaptovat adaptoj

adekvátní adekuat

administrativa administratë *f*

administrativní administrativ

admirál admiral *m*

adopce adoptim *m*

adoptovat adoptoj

adres;a adresë *f*; **zmýlit se v -e**

gaboj adresën

adresát marrës *m*

adresovat adresoj

advokát avokat *m*

aerodynamický aerodinamik

aerolinie aerolinjë *f*

aféra aferë *f*

Afghánek afgan *m*

Afghánistán Afganistan *m*

afghánský afgan

africký afrikan

Afričan afrikan *m*

Afrika Afrikë *f*

agent agjent *m*

agentura 1 agjenci *f*; **obchodní** ~

agjenci tregtare **2** agjenturë *f*;

výzvědná ~ agjentura e zbulimit

agitace agitacion *m*

agitovat bëj agjitacion

agonie agoni *f*

agrární agrar

agrese agresion *m*

agresivní agresiv

agresor agresor *m*

agronom agronom *m*

agronomie agronomi *f*

ahoj! tungjatjeta!

akademický akademik; **-á**

hodnost gradë *f* akademike

akademie akademi *f*; **A- věd**

Akademia e Shkencave

akát akacie *f*

akč>e aksion *m*; **podniknout -i**

bëj një aksion

akceptovat pranoj; ~ **návrh**

pranoj propozimin

akč>e aksion *m*; **balík -í** tufë *f*

aksionesh

akcionář aksionar *m*
akciový aksionar; **-á společnost** shoqëri *f* aksionare
akční; ~ **rádus** rrezja *f* e veprimi
aklimatizovat se aklimatizohem
akord akord *m*; **práce v -u** punë *f* me akord
akreditovat akreditoj ■ ~ **se** akreditohem
akt akt *m* (*i* výtv.); **úřední** ~ akt zyrtar; **drama o třech -ech** dramë me tre akte
aktiv aktiv *m*
aktivista aktivist *m*, militant *m*
aktivita aktivitet *m*
aktivní aktiv
aktivovat aktivizoj
aktovka çantë *f*
aktualizovat aktualizoj
aktuální aktual, i tanishëm, i tashëm
akumulace akumulim *m*
akumulátor akumulator *m*, bateri *f*
akupunktura akupunkturë *f*
akustický akustik
akustika akustikë *f*
akutní akut; ~ **onemocnění** sëmundje *f* akute
akvarel akuarel *m*
akvárium akuarium *m*
alarmovat alarmoj
Albánc shqiptar *m*
Albánie Shqipëri *f*
Albánka shqiptare *f*
albánský shqip
albánský 1 shqip (*ve spojení s jazykem*); ~ **jazyk** gjuha *f* shqipe **2** *geogr.* shqiptar; **-é hory** malet *m pl* shqiptare

albánština shqipe *f*
albatros albatros *m*
album album *m*; ~ **fotografií** // **známek** album fotografish // pullash
ale po, por, mirëpo
alergický alergjik
alergie alergji *f*
alespoň të paktën
aliance aleancë *f*
alibi alibi *f*
alimenty alimente *m pl*
alkohol alkool *m*
alkoholický alkoolik; ~ **nápoj** pije *f* alkoolike
almužna lëmoshë *f*
alobal letër *f* alumini
alpský alpin
Alpy Alpe *m pl*
alt(istka) alto *f*
Alžírsko Algjeri *f*
alžírský algerian
Alžířan algerian *m*
amatér amator *m*
amatérský amator
ambulance ambulancë *f*
ambulantní ambulator
americký amerikan; **Spojené státy -é** Shtetet *m pl* e Bashkuara të Amerikës
Američan amerikan *m*
Amerika Amerikë *f*; **Jižní** // **Severní** ~ Amerika Jugore // Veriore
amfiteátr amfiteatër *m*
amnestie amnisti *f*
amnestovat amnistoj
amplion altoparlant *m*
amputace amputacion *m*
amputovat pres
analfabet analfabet *m*

- analfabetismus** analfabetizëm *m*
analogický analogjik
analytický analitik
analýza analizë *f*
analyzovat analizoj
ananas ananas *m*
anarchie anarki *f*
anarchista anarkist *m*
anatomie anatomi *f*
anděl engjëll *m*
anebo ose
anekdota anekdotë *f*
anektovat aneksoj
anémie anemi *f*
anestezie anestezi *f*
anexe aneksim *m*
angažmá angazhim *m*
angažovat se angazhohem; ~ **ve sporu** angazhohem në grindje; ~ **pro dobrou věc** angazhohem për një punë të mirë
angína angjinë *f*
anglický anglisht
anglický anglez
Angličan anglez *m*
Anglie Angli *f*
ani as; ~ ... ~ as...as; ~ **dobře** ~ **špatně** as mirë as keq; ~ **jeden** asnjë
aniž pa + *nefinit. tvar*; **jde tam**, ~ **je pozván** shkon atje pa qenë i ftuar
anketa anketë *f*
ano po
anonymní anonim
anténa antenë *f*
antibiotikum antibiotik *m*
antický antik
antidoping antidoping *m*
antifašistický antifashist
antika antikë *f*
antikoncepce kontraktiv *m*
antipatie antipati *f*
anulovat anuloj
anýz glikanxo *f*
aparát aparat *m*; **fotografický** ~ aparat fotografik
apatický apatik
apatie apati *f*
apoštol apostull *m*
Arab arab *m*
Arábie Arabi *f*
arabsky arabisht
arabský arab, arabik
aranžér dekorator *m* vitrinash
arašíd kikirik *m*
arbitráž arbitrazh *m*
arcibiskup kryepeshkop *m*
areál zonë *f*
aréna arenë *f*
Argentina Argjentinë *f*
Argentinec argjentinás *m*
argentinský argjentinás
argument argument *m*
argumentovat argumentoj
arch format *m*; ~ **papíru** format letre
archeologický arkeologjik; -é **vykopávky** gërmime *m pl* arkeologjike
architekt arkitekt *m*
architektonický arkitektonik
architektura arkitekturë *f*
archiv arkiv *m*
archivovat arkivoj
árie arie *f*
aristokracie aristokraci *f*
aristokratický aristokratik
arktický arktik
armáda armatë *f*
armádní; ~ **sbor** korparmatë *f*
armatura armaturë *f*

garancí, -a *f*; *pl* -, -të garance, záruka
garánt, -i *m*; *pl* -ë, -ët ručitel
garantím, -i *m*; *pl* -e, -et ručení
garantóhem* pë̄r dikë ručit za, zaručit se za *koho*; viz **garantój**
garant'ój, -óva, -úar garantovat, (za)ručit
garantúar (i, e) garantovaný, zaručený
garázh, -i *m*; *pl* -e, -et garáž
gardalín|ë, -a *f*; *pl* -a, -at kanár
gárd|ë, -a *f*; *pl* -a, -at garda
gardërob|ë, -a *f*; *pl* -a, -at šatna
gardërobist|e, -ja *f*; *pl* -e, -et šatnářka
gardián, -i *m*; *pl* -ë, -ët dozorce
gardh, -i *m*; *pl* -e, -et ohrada, plot; **rrethoj me** ~ ohradit, oplotit
gardh|ój, -óva, -úar ohradit, oplotit
gár|ë, -a *f*; *pl* -a, -at závod, soutěž; ~ **vrapimi** závod v běhu
gargár|ë, -a *f*; *pl* -a, -at kloktadlo, ústní voda; **bëj** ~ kloktat
garnitúr|ë, -a *f*; *pl* -a, -at 1 příloha (*k jídlu*) 2 garnitura
garnizón, -i *m*; *pl* -e, -et voj. garnizona
garúzh|ë, -a *f*; *pl* -a, -at naběračka
gárz|ë, -a *f*; *pl* -a, -at obvaz
gastrík, -e žaludeční
gastrít, -i *m*; *pl* -e, -et gastritida
gát|ë, -a *f*; *pl* -a, -at volavka
gát|ër, -ra *f*; *pl* -ra, -rat pila (*rámová*)
gátí 1 hotov, připraven; **jam** ~ být hotov, připraven 2 skoro, téměř,

málem; ~ **gjithë dita** skoro celý den; ~ **sa s'rashë** málem jsem upadl
gatím, -i *m*; *pl* -e, -et příprava; **mënyra e -it** způsob přípravy
gatishmëri, -a *f* připravenost, pohotovost; ~ **luftarake** válečná pohotovost
gatít (gatis), -a, -ur *hovor.* připravit, nachystat
gatít|em* *hovor.* připravit se, nachystat se; -u! *voj.* pozor!; viz **gatít**
gatít|je, -a *f*; *pl* -e, -et příprava
gátsh|ëm (i), -me (e) 1 hotový, připravený; **prodhime gjysmë të -me** polotovary; **rroba të -me** konfekce 2 ochotný; **jam i ~ t'ju ndihmoj** jsem ochoten vám pomoci
gat|úaj, -óva, -úar 1 hníst, zadělat; ~ **brumin** zadělat těsto 2 vařit, připravit jídlo; **ajo -uan mirë** ona dobře vaří
gatúar (i, e) 1 uhnětený, zadělaný 2 uvařený, připravený (*o jídlu*); **gjellë e** ~ uvařené / připravené jídlo
gavët|ë, -a *f*; *pl* -a, -at ešus
gaz¹, -i *m*; *pl* -e, -et plyn; ~ **helmues** // **lotsjellës** otravný // slzný plyn; **furnelë me** ~ plynový vařič; **maskë kundër -it** plynová maska; **ngrohje me** ~ plynové topení; **i jap** ~ **motorit** přidat plyn (*motoru*)
gaz², -i *m* 1 veselost, radost; **me** ~ s radostí, radostně 2 smích; **bëhem -i i botës** být směšný; **ia plas -it** dát se do hlasitého smíchu; **vë buzën në** ~ usmát se

gazél|ë, -a *f*; *pl* -a, -at gazela
gazetár, -i *m*; *pl* -ë, -ët
 novinář
gazetár|e, -ja *f*; *pl* -e, -et
 novinářka
gazetarı, -a *f* žurnalistika
gazét|ë, -a *f*; *pl* -a, -at noviny;
 ~ e përditshme deník;
 ~ e përvjavshme týdeník
gazzmór, -e veselý, radostný
gazzsjëllës, -i *m*; *pl* -, -it
 plynovod
gazzúar (i, e) šumivý; verë e ~
 šumivé víno; **ujë i** ~ sodovka
gdhe, -ri *m*; *pl* -nj, -njtë suk
gdhend, -a, -ur vyřezat, vysekat,
 vydlabat, v(y)ryt
gdhëndës, -i *m*; *pl* -, -it řezbář,
 rytec
gdhëndur (i, e) vyřezaný,
 vysekaný, vydlabaný, v(y)rytý
gdhíhet* rozednívat se, svítat; viz
 gdhij
gdhij, -va, -rë bdít, nespát; -u
 gjithë natën probděl / nespál
 celou noc
gég|ë, -a *m*; *pl* -ë, -ët Geg
 (obyvatel severní Albánie)
gég|ë, -e gegský
gegërisht gegsky
gegërisht|e, -ja *f* gegský
 dialekt
gejzër, -i *m*; *pl* -ë, -ët gejzír
gërm|ë, -a *f*; *pl* -a, -at písmeno;
 ~ përv ~ do písmene
gëte, -t *f* *pl* punčocháče
gëto, -ja *f*; *pl* -, -t ghetto
gëlqër|e, -ja *f* vápno; ~ e shuar
 hašené vápno
gëlqerór, -i *m*; *pl* -ë, -ët vápenec
gëlqerór, -e vápenný

gëlltít (gëlltís), -a, -ur polykat,
 pohltit; ~ një hape spolknout
 tabletu
gëlltítur (i, e) (s)polknutý,
 pohlcený
gëmúsh|ë, -a *f*; *pl* -a, -at křoví
gënjéhem* být obelhán /
 podveden / oklamán; viz gënjëj
gënjëj, -ëva, -ýer lhát, podvádět,
 klamat
gënjeshtár, -i *m*; *pl* -ë, -ët lhář
gënjeshtár|e, -ja *f*; *pl* -e, -et
 lhářka
gënjesh|ër, -ra *f*; *pl* -ra, -rat lež
gënjesh|ërt (i, e) lživý
gënjím, -i *m*; *pl* -e, -et obelhání,
 oklamání
gënjyer (i, e) obelhaný, oklamáný
gërdáll|ë, -a *f*; *pl* -a, -at herka
gër|h|ás, -íta, -ítur chrápat
gërhít|je, -a *f* chrápání
gërmádh|ë, -a *f*; *pl* -a, -at
 zřícenina, troska
gërmím, -i *m*; *pl* -e, -et výkop; -e
 arkeologjike archeologické
 vykopý
gërm|ój, -óva, -úar kopat,
 vykopávat ♦ ~ nëpër libra
 vyhledávat v knihách; ~ në
 kujtesë pátrat v paměti
gërmúar (i, e) vykopaný
gërmúes, -i *m*; *pl* -, -it kopáč
gërmúq, -e *hovor.* hrbatý
gërnét|ë, -a *f*; *pl* -a, -at klarinet
gërnjår, -e hádavý
gërshët, -i *m*; *pl* -a, -at cop
gërshet|ój, -óva, -úar 1 plést
 (cop, věnec, lano) 2 proplétat
gërshër|ë, -a *f*; *pl* -ë, -ët
 nůžky
gërth|ás, -íta, -ítur křičet, řvát

STAVBA ALBÁNSKÉHO HESLA

I. PODSTATNÁ JMÉNA

● mužský rod

shok, -u *m; pl -ë, -ët* kamarád

shok = neurčitý tvar jednotného čísla

shóku = určitý tvar jednotného čísla

shókë = neurčitý tvar množného čísla

shókët = určitý tvar množného čísla

● ženský rod

vájž, -a *f; pl -a, -at* dívka

vájžë = neurčitý tvar jednotného čísla

vájza = určitý tvar jednotného čísla

vájza = neurčitý tvar množného čísla

vájzat = určitý tvar množného čísla

U některých podstatných jmen je neurčitý tvar v jednotném čísle stejný jako v množném čísle. Místo příslušné koncovky je pak uveden pouze spojovník:

shtëpí, -a *f; pl -, -të* dům

shtëpí = neurčitý tvar jednotného čísla

shtëpía = určitý tvar jednotného čísla

shtëpí = neurčitý tvar množného čísla

shtëpítë = určitý tvar množného čísla

Některá podstatná jména se vyskytují jen v jednotném nebo jen v množném čísle, např.:

pantallóna, -t *f pl* kalhoty

U podstatných jmen s nepravidelným množným číslem jsou tvary množného čísla vypisovány celé:

át, -ë, -i *m; pl* **étër, étërit** otec